

TIL ARBEIÐIS

LAGT TIL RÆTTIS: Vilmond Jacobsen

Bjarni Petersen,
skipari á
Arctic Viking

Skiparin hevur orðið

RÆKJUTROLARIN **ARCTIC VIKING** KOM Á HAVNINA SEINNAPARTIN **MIKUDAGIN** EFTIR AT HAVA LAGT **525** TONS AV RÆKJUM UPP Í **NOREGI**. HESIN TÚRURIN EYSTANFYRI VARDI Í HÁLVAN ANNAN MÁNAÐA. SKIPARIN, **BJARNI PETERSEN**, SIGUR, AT TÚRURIN GJØRDIST OV **LANGUR**. VEIÐAN ER POSARÆKJUR, SUM ERU **SMÁAR**, MEN **KORTINI** GEVUR SØLAN GÓÐAR **7 MILJÓNIR** KRÓNUR. MANNINGIN Á TÚRINUM TELIR **18 MANS**

Arctic Viking fer nú á beding hjá skipasmiðjuni MEST, og tá skipið verður klárt at loysa aftur um einar trýggjar vikur, er ætlanin at fara á makrelveiði undir Føroyar.

Bjarni Petersen er rættiliga argur inn á føroysku fiskiveiðimyndugleikarnar, nú rækju-skipini hava mist týðningarmikil rækjurættindi í Grønlandi við ósemjuni millum Føroyar og ES/ Noreg um býti av makreli, samstundis sum rækjuskipini einki hava fingið afturfyri.

Skiparin vísir á, at rækjuskipini kunnu fáa lut í sonevnda olympiska makrelfiskiskapinum, sum nú fer at byrja, men hann heldur, at mátin sum hetta verður gjørt upp á við felagskvotum, er púrasta burturvið.

- Íslendsk rækjuskip gjørdur góðar túrar á makrelv eiði í fjør, og stundum fingi hesi skip betri prís fyri fiskin enn eitt nú tey traditio-nellu nótaskipini. Vit kundu eisini hugsað okkum at fiskað eini 30 tons um samdøgni-ið, sum vit síðan frystu umborð. Men tá ongar kvotuásetingar eru fyri hvørt skipið, og alt bara verður blakað út í einum klumpi, er vandin fyri, at olympiadan um makrelin verður liðug næstan, áðrenn vit eru byrjað-ir. Hugsandi er, at onkur skip kanska fara at fiska eini 300 tons um samdøgnið.

Bjarni sigur, at soleiðis, sum hann hevur skilt, verða 20.000 tons lutað út fyrst – og síðan 22.000 tons seinni, og hugsandi er, at rættiliga nógv skip fara at taka lut í hesum fiskiskapi.

- Vit, sum eiga rækjuskip, kenna okkum órættvist viðfarnar. Vit hava mist okkara høvuðsgrundarlag, sum er Eysturgrønland, men hava einki fingið afturfyri. Eg haldi tað vera ófatiligt, at fólk við skili skulu leggja upp til ein olympiskan fiskiskap eftir makreli, soleiðis sum gjørt er, sigur skiparin.

Skúlaðir føroyingar

- Ja, nú eru vit enn einaferð á veg heim

til Føroyar, har fiskivinnupolitikkurin eftir mínum tykki er farin heilt av sporinum – um hann nakrantíð hevur verið á sporinum. Órætturin ræður sum tann øvuti Robin Hood. Ogn Føroya fólks skal jú umsitast, soleiðis sum væl skúlaðir frøðingar siga - og als ikki verður lurtað eftir hvat teir, sum hava við vinnuna at gera, siga. Bjarni Petersen vísir á, at um gjørt verður soleiðis, sum uppleggið er við olympiska fiskiskapinum, merkir tað, at vit koma at avreiða fyri umleið 3 krónur fyri kilo – í mun til 8 krónur fyri kilo. Við øðrum orðum verður avreiðingarvirði meiri enn eina helvt minni, enn tað kundi verið. - Tað er tí meiningsleyst at frysta umborð sjálvir. Vit fáa onga sjálvstøðuga makrelkvotu, hóast vit í tvey ár hava mist høvuðsgrundarlagið beinleiðis orsaka av hesum. Eg vil kalla hetta fyri ognartøku – ja, reina kommunismu, leggur skiparin aftrat.

Fann rækjumið

Um hendan rækjutúrin annars sigur skiparin á Arctic Viking soleiðis: - Hetta var ein eitt sindur undarligur túrur. Vit byrjaðu í Loynikrókinum, nú Eysturgrønland fyri okkara viðkomandi er stongt. Í 2008 fann Havborg tibetur eitt gott rækjumið í Loynikrókinum. Annars hevði verið enn trengri hjá okkum rækjuskipum, tí normenn hava stongt hinar rækjuleiðirnar við Svalbard. Hetta hava teir gjørt, tí tað eru meiri enn tvey kongafiskayngul fyri hvørji 10 kilo av rækjum. Tey, sum hava skil fyri tí, vita, at tvey yngul fyri hvørji 10 kilo av rækjum, er ikki nógv, serliga tá hetta verður samanborið við, at rækjuskip vanliga høvdu umleið eina miljón kongafiskayngul í hvørjum tóvi, áðrenn rækjuristin varð uppfunnin – tó uttan at eg skal forsvara, at tað var rætt. Bjarni sigur, at nú eru flestu norsku

flakatrolararnir komnir í Loynikrókin at fiska rækjur. Teir nýtast yvirhøvur ikki nakra rækjukvotu til hesa veiði. - Eg veit ikki, hví føroysku flakatrolararnir ikki gera tað sama? Vit hava samtykt, at norðmenn skulu hava yvirvaldsrættin og kunnu steinga økir við Svalbard.

Bjarni hugleiðir

Skiparin á Arctic Viking hugleiðir eisini um, hvussu norðmenn geva nøvn í eyst og vest. - Nú kalla normenn alment leiðina við Eysturgrønland fyri "Vestlige Norskehavet" í veður-og ísfráboðanum – og norðhavssild kalla teir eisini "norsk vårgytende sild". Ja, nú eru sjálvt føroyingar farnir at kalla norðhavssild fyri norska sild. Makrelurin var sjálvsagt eisini norskur, til ein lítil klænur kollfirðingur fyri eini 10 árum síðani fann út av, at hesin norski makrelurin var komin til Føroyar at eta seg feitan. Meðan Bjarni hugleiðir, minkar fiskiskapurin í Loynikrókinum, og Arctic Viking leggur nú leiðini til Svalbards. - Men tá vit høvdu fyra tímar eftir til Hinlopen, brotnaði okkurt í motorinum, og vit máttu venda við og inn til Longyearbýin, har døgnið er 24 tímar við sól. Lógu so har og bíðaðu í fyra dagar eftir hesum eykaluti, sum ikki mundi komið fram, tí hann úr Finlandi mátti til Svøríkis at venda, síðan til Noregs – og at enda til Svalbards, har tað bert tók tveir tímar at seta eykalutin í. Skiparin sigur, at tá teir loystu úr Longyearbýnum, fóru teir aftur til Hinlopen, har teir høvdu góðan fiskiskap. - Fyra norsk skip vóru eisini á hesi leið, men so kom høgætt, ísurin kom og rak okkum allar burtur, leggur hann aftrat.

Vóru hepnir

Arctic Viking lá nú og bíðaði vestanfyri

FAKTA

Navn: Bjarni Petersen
Starv: Skipari
Skip: Arctic Viking
Manning: 18

Svalbard í einar seks dagar, tá skiparin helt, at teir kanska fóru at sleppa til aftur. - Tað sluppu vit eisini sum ein svísk. Ein renna var opin at sigla ígjøgnum. Ein norðmaður kom dagin eftir okkum, men hóast teir royndu í tvey samdøgur, so sluppu teir ikki eystur til okkara, tó at trolarin hevði tvífalt so stóran motor sum vit. Júst hesin trolarin hevði onkuntíð fyrr loyst okkum úr ísinum. So, tað var ikki sørt nervapirrandi soleiðis at ligga innibyrðir. Bjarni Petersen minnist, tá Arctic Viking í 1996 lá innfrystur í 16 samdøgur júst á hesi somu leið í mai. - Vit lógu so har einsamallir og høvdu rímiligan fiskiskap, og tá lastin var full, fóru vit ígjøgnum ísin. Okkara góði vinur, R. Saldao í Íssentralinum á Meteorologisk Institut segði, at kanska var ein renna dygst við land. Og so var. Vit komu nú "krúpandi" tvørtur við landi, har óuppmerktir boðar og sker eru í hópatali. Tibetur var mest sum ísfrítt. Tá vit vóru komnir vestur um, kom eitt lot høggt, og alt klamsaði saman aftur. Olevinus, stýrimaðurin, segði, at hetta var júst sum tá ein ísraelsmaður við fólki sínum fyri nøkrum 1000 árum síðani fór um Reyða Havið, hugsi hann kallaðist Móses, sigur Bjarni Petersen, skipari á Arctic Viking, at enda.